

DANSK GALLUP INSTITUT

Artikel nr. 22

Artiklen må tidligst offentliggøres

UGENS GALLUP

Lørdag aften den 8. oktober 1955

SKAL VI ALLE SIGE D U TIL HINANDEN?

Gallup finder nøjagtig samme indstilling som
for fem år siden.

Det gamle spørgsmål, om vi skal lade tiltaleformen "De" falde og alle være "dus", dukker frem med mellemrum og er i den for tiden engelsk "besatte" hovedstad igen kommet på tale som følge af det nemme engelske "you" og den i det hele taget smidigere engelske omgangsform også med hensyn til den fuldstændige mangel på titler, når det ikke ligefrem gælder særlig betitlede personer.

Engelsktalende udlændinge ser med forundring og nogen ironisk fornøjelse på det danske germanske levn, titelsygen - "hr. kontorassistent", "hr. remisearbejder", "fru lokomotivfører Petersen har på X's klinik fået en søn" o.s.v.. Jo mere skillelinierne mellem samfundsklasserne udviskes, jo mere holder man i det bredere befolkningslag på en stadig forædling af titulaturen. Særlig på kontorer holder man omhyggeligt på titlerne, og det er derfor karakteristisk, at når der er tale om at afskaffe tiltaleformen De og lade alle sige du til hinanden, er den største gruppe af modstandere netop at finde blandt funktionærerne.

Dansk Gallup Institut stillede spørgsmålet for fem år siden og har gentaget det fornylig:

"Der har været talt og skrevet om at afskaffe tiltaleformen De, således at alle skulle sige du til hinanden. Er De for eller imod dette?"

Resultatet af svarene er det samme nu som for fem år siden. 44% går ind for at alle siger du (45% i 1950), mens 41% nu som tidligere foretrækker at beholde De'et. 15% (før 14%) "ved ikke" eller er ligeglade.

Det er igen landboerne, som skaber den lille overvægt til fordel for du, mens det er kvinderne i almindelighed og københavnere i særdeleshed, som vil beholde den mere formelle tiltaleform:

Skal tiltaleformen D e afskaffes:

	<u>JA</u>	<u>NEJ</u>	<u>VED IKKE LIGEGLED</u>
	%	%	%
kvinder	34	49	17
mænd	55	32	13
københavnere	31	59	10
provinsboere	39	44	17
landboere	62	23	15

På landet er "du" den gængse tiltaleform "undtagen overfor præst og skolelærer" og i stærkere grad i Jylland end på øerne. Også blandt arbejderne er du foretrukket, men alligevel ønsker over en trediedel ikke at afskaffe "De'et".

De mest udprægede tilhængere af den mere formelle tiltaleform og således de stærkeste modstandere af den folkelige omgangstone findes som nævnt i funktionærkredse og naturligvis blandt de højere samfundslag.

Hele spørgsmålet må løse sig selv og er godt i gang med det, når man betænkter, at vore bedsteførelde ofte var "De's" hele livet med nære gode venner og kun dus med skole- og soldaterkammereter. For et halvt-hundrede år siden var det ikke ualmindeligt, at børn sagde De til forældrene. Selv nutildags siger mange midaldrende ikke du til deres far og mor, men tiltaler dem i tredje person.

Som kommentarer til svarene følger dus-tilhængerne f.eks. "vi siger du til Vorherre, så kan vi også sige det til alle", men nogle tvivler på det kan gennemføres "så længe vi har vores titel-snobberi", og det er sikkert rigtigt. Der er også mange tilhængere af De's-formen, der begrundet det med "ikke at få folk for tæt ind på livet". Også dette synes en fornuftig konklusion, men derfor kan man godt misunde det engelske sprogs større smidighed lidt, hvor de bruger "De" til Gud, men du til alle de andre.

Copyright

og DANSK GALLUP INSTITUT